

Олег ПІХ

ІСТОРИЯ–НАУКА–КУЛЬТУРА–РЕЛІГІЯ: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН У “ВАРШАВСЬКИХ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ЗАПИСКАХ”

Висвітлено функціонування наукового часопису “Варшавські українознавчі записки”, який видається на основі щорічних міжнародних українознавчих конференцій – Польсько-українські зустрічі. У збірнику започатковано систематичні дослідження з історії літератури, мови, релігії та Церкви, національної свідомості, політичної і філософсько-суспільної думки в Україні, проблем історії українсько-польських взаємин, ролі видатних постатей, а також культурних трансформацій українсько-польського прикордоння.

Ключові слова: науковий часопис, українсько-польські відносини, українознавство, етнокультурне прикордоння.

Oleh PIKH

HISTORY–CULTURE–SCIENCE–RELIGION: A STUDY OF THE UKRAINIAN-POLISH RELATIONS IN “WARSAW NOTES ON UKRAINIAN STUDIES”

The article highlights the functioning of the scientific journal “Warsaw Notes on Ukrainian Studies” (“Warshavski ukrainoznavchi zapysky”), which is issued on the basis of an annual international conference on Ukrainian studies – Polish-Ukrainian meeting. The proceedings turned into systematic research on the history of literature, language, religion and Church, national consciousness, political and philosophical opinion in Ukraine, problems of the history of Ukrainian-Polish relations, the role of prominent figures, and cultural transformations of the Polish-Ukrainian border.

Key words: scientific journal, the Ukrainian-Polish relations, Ukrainian studies, ethnocultural frontier.

Важливою умовою сучасного співіснування держав та народів, що їх наеляють, зокрема України і Польщі, є потреба налагодження добросусідських відносин. Пожвавлення контактів та інші чинники зумовили зростання взаємної зацікавленості в українців та поляків, підвищення інтересу до історії, культури обох народів. Водночас у цьому контексті виникла потреба започаткування та поглиблення українсько-польського наукового діалогу, який має відбуватися із

залученням до нього окремих учених, університетських закладів, різноманітних наукових осередків тощо. Важливість цього питання впливає з наявності багатьох спільних сторінок історії, які через політичну кон'юнктуру тривалий час замовчувалися або трактувалися однобічно.

З початку 90-х років ХХ ст. в українсько-польських відносинах відбулися помітні зрушення, що виявилися у проведенні багатьох спільних круглих столів, міжнародних конференцій, збільшенні кількості авторів, публікацій та, що найважливіше, наукових осередків, які досліджували проблеми двосторонніх взаємин¹. Їх здобутком було те, що вченим певною мірою вдалося зблизити свої позиції, а в окремих випадках домогтися узгоджених оцінок щодо важких питань у спадщині українсько-польського сусідства². Водночас у Польщі діалог поміж українцями та поляками відбувається за підтримки й активної участі широкого кола наукових інституцій, що активно працюють у галузі інтердисциплінарних українознавчих студій та, зокрема, своїм завданням ставлять дослідження непростой гами українсько-польських проблем. Такі українознавчі центри переважно пов'язані з місцевими університетами, що підносить їх наукове значення і відповідно забезпечує належний рівень досліджень, які вони здійснюють. Це, насамперед, Інститут Центрально-Східної Європи в Любліні на чолі з проф. Є. Ключовським, кафедра україністики Варшавського університету (очолює С. Козак) та Польське українознавче товариство, кафедра української філології Ягеллонського університету, Південно-Східний інститут у Перемишлі, Католицький університет та Університет Марії Кюрі-Склодовської у Любліні³.

Особливе місце серед них займає варшавський осередок. Така ситуація, за висловом польського історика В. А. Серчика, є наслідком "як багатолітньої традиції столичного українознавства, так і добірного колективу вчених, які проводять тут свої дослідження"⁴. Саме у стінах Варшавського університету вже понад півстоліття діє кафедра україністики (перейменована 2005 р. із кафедри української філології, створеної 1953 р.), яка і нині є потужним центром вивчення та розвитку української мови, літератури, культури та історії поза межами України. Водночас, окрім профілюючого філологічного напрямку, тут викладають українознавчі предмети, що мають також широкий історико-культурний та інтердисциплінарно-контекстовий характер, такі як: мова українських медіа, антропологія, культура, історія українського мистецтва,

¹ Stryjek T. Stosunki polsko-ukraińskie XX wieku we współczesnej historiografii polskiej / T. Stryjek // *Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze* (далі – WZU). – 2000. – Т. 10. – С. 253.

² Детальніше див.: Гаврилук О. Українсько-польський діалог 1990-х років стосовно подолання взаємних національних стереотипів: здобутки і нереалізовані можливості / О. Гаврилук // *Stereotypy narodowościowe na pograniczu. Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej odbytej 16–17 października 2000 r. w Rzeszowie* / Pod. red. W. Bonusiaka. – Rzeszów, 2002. – С. 63–71.

³ Kozak S. *Warszawska ukrainistyka – terażniejszość i perspektywy rozwoju* / S. Kozak // WZU. – 2004. – Т. 17–18. – С. 37–38.

⁴ Serczyk W. A. *Rola Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych w badaniu stosunków polsko-ukraińskich* / W. A. Serczyk // WZU. – 2004. – Т. 17–18. – С. 55.

історія української культури, трансформаційні процеси в Україні тощо⁵. З 1990 р. і донині завідувачем кафедри є один із найвидатніших представників української громади в Польщі, відомий у світі дослідник-україніст С. Козак. Саме він запровадив у Варшавському університеті цикл досліджень пов'язаних із ними щорічних міжнародних українознавчих конференцій – Польсько-українські зустрічі. Вчений також заснував і очолив Польське українознавче товариство, яке активно розвиває співпрацю з українськими науковими установами⁶. Вагомою заслугою професора в цій галузі було створення наукового часопису “Варшавські українознавчі записки” (“Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze”)⁷. У цьому збірнику були започатковані систематичні дослідження літератури, мови, релігії та Церкви, сакральної культури, національної свідомості, політичної і філософсько-суспільної думки в Україні, проблем історії українсько-польських взаємин, ролі видатних постатей, а також культурних трансформацій українсько-польського прикордоння. По суті, журнал став справжнім гуманітарним форумом обміну науковими думками українців і поляків.

“Варшавські українознавчі записки” почали систематично виходити друком із 1994 р. Однак перший том цього збірника видано українською мовою у Варшаві ще 1989 р. Він був надрукований у складних тогочасних політичних умовах і з’явився, насамперед, за підтримки отців Василіан, зокрема о. Йосафата Романика та о. Теодозія Янківка. У редакцію журналу, окрім згаданих отців Василіан, увійшли українські вчені та громадські діячі з Польщі: Степан Козак, Степан Заброварний, Михайло Лесів і Володимир Мокрий. Своєрідним приводом для втілення назрілої потреби публікації щорічного наукового часопису українознавчого характеру на теренах Польщі, було тисячоліття хрещення Русі-України. Цьому ювілею й присвячено перший випуск видання⁸. Водночас уже тоді редакція наголосила, що завдання нового часопису – спрямовувати громадську увагу “...на питання національної тотожності та її невід’ємні складові елементи: мову, релігію, літературу, історію, культуру, традицію. І це зрозуміло, адже ж – це питання буття кожного народу, його майбутнього; ставлення до цих повсякчасних цінностей народу та його історичних здобутків є мірилом кожної новітньої, повновартісної і всебічно розвиненої спільноти”⁹.

Історія сучасних “Варшавських українознавчих записок” розпочалася вже за нових суспільно-політичних умов: демократизації життя у Польщі та здобуття Україною незалежності. Перед науковими колами постало завдання дослідити

⁵ Ключковська І. Українознавчі студії як джерело поширення знань про Україну в Європейській спільноті / І. Ключковська // Українознавство. – 2008. – № 4. – С. 86.

⁶ Ключковська І. Роль викладача українознавчих студій у поширенні знань про Україну в Європейській спільноті / І. Ключковська // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – 2009. – Вип. 25. – Ч. 3. – С. 262.

⁷ Кавецька М. Україна. Тексти і контексти – професору Степанові Козаку / М. Кавецька // Наше слово. – 2008. – № 19–11 травня.

⁸ Купчинський О. [Рец. на]: Варшавські українознавчі записки / Гол. ред. Степан Козак. – Варшава: Видають оо. Василіяни. – 1989. – Зош. 1. – 256 с. / О. Купчинський // Записки Наукового Товариства ім. Шевченка (далі – Записки НТШ). – Т. ССХХІV. Праці Філологічної секції. – Львів, 1992. – С. 445.

⁹ Від редакції // Варшавські українознавчі записки. – 1989. – Зош. 1. – С. 2.

польсько-українські історичні зв'язки, щоб на основі літератури, культури, мови, релігії, християнської традиції і суспільної думки віднаходити підстави для взаєморозуміння і поліпшення стосунків. Тому другий том Записок присвячувався, здебільшого, польсько-українським справам, які стали базовою темою для кожного наступного числа щорічника, а сам журнал одержав підзаголовок “Польсько-українські зустрічі”. Третя частина заголовка – “*Studia Ucrainica*” вказувала на україністичну спрямованість видання¹⁰. Про важливість дослідження та вирішення назрілих проблем українсько-польських взаємин свідчило також те, що видання почало виходити за фінансової підтримки Варшавського університету та Міністерства народної освіти Польщі¹¹. Організаторами цього разу виступили кафедра україністики Варшавського університету, Польське українознавче товариство. Пізніше ще одним співорганізатором польсько-українських зустрічей та видання часопису стало Наукове товариство ім. Шевченка у Польщі. Загальну редакцію журналу здійснював його фундатор та натхненник С. Козак, за співпраці в окремих числах з В. Соболю, В. Назаруком, І. Кононеньком, Р. Крамарем. Видається він польською і українською мовами, про що свідчать дещо відмінні польська та українська назви (“*Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze*” – “Варшавські українознавчі записки”), які використовуються паралельно.

Як зазначалося, основою збірників є напрацювання щорічних тематичних конференцій, доповнених й іншими студіями та матеріалами. Вони переважно структуровані так, що кожний новий випуск щорічника присвячений іншій тематиці, пов'язаній з важливими ювілеями, подіями або історико-культурними проблемами відносин України і Польщі в минулому та сучасному. Зазначалося, що перший том за 1989 р. присвячено тисячоліттю хрещення Київської Русі; відновлений випуск 1994 р. одержав назву “Польсько-українські зустрічі”; наступні числа мали конкретні тематичні підзаголовки: зошит 3 – “Довкола союзу Пилсудського–Петлюри” (1996), 4–5 – “Берестейська унія – обумовленості, контексти та історично-культурні наслідки” (1997), 6–7 – “Польсько-українське культурне прикордоння” (1998), 8–9 – “Польсько-українські літературні, культурні й історичні зв'язки у ХІХ–ХХ столітті” (1999), 10 – “Польсько-українські відносини: вчора, сьогодні, завтра” (2000), 11–12 – “Тисяча років християнства на Україні в контексті міленіуму” (2001), 13–14 – “Україна і Польща на порозі нового тисячоліття” (2002), 15–16 – “Галичина – вчора і сьогодні” (2003), 17–18 – “Стан і перспективи українознавчих досліджень” (2004), 19–20 – “Участь поляків в українській літературі, культурі і науці та українців – у літературі, культурі і науці польській” (2005), 21–22 – “Україна очима поляків і Польща очима українців” (2006), 22–23 – “Іван Франко в контексті літератури, культури, історії і польсько-українських відносин. До 150-річчя з дня народження” (2007), 25–26 – “Українська еміграція: історія, культура, постаті, інституції, зв'язки з поляками” (2008).

¹⁰ Варшавські українознавчі зошити // Наше слово. – 2008. – № 24–15 червня.

¹¹ Мазур І., Капраль М. [Рец. на]: Варшавські українознавчі записки (*Warszawskie zeszyty Ukrainoznawcze*). – Т. 2: Польсько-українські зустрічі. *Studia Ucrainica* / За ред. С. Козака. – Варшава, 1994. – 240 с. // Записки НТШ. Праці Історико-філософської секції. – Львів, 1997. – Т. 233. – С. 562.

Одним з основних чинників, що сприяв тривалій успішній публікації часопису, на який, зокрема, звернув увагу польський учений В. А. Серчик, було уникання переважно безперспективних суперечок на тему драматичного українсько-польського минулого, особливо збройного протистояння українців та поляків під час Другої світової війни та в повоєнні роки, методів боротьби та цілей, визначення величини втрат однієї та іншої сторін. У цьому контексті треба зауважити, що, незважаючи на поступ у цих питаннях у наукових дискурсах та порівняно високий рівень порозуміння у міждержавних відносинах, взаємини між українцями та поляками, зокрема, на культурно-побутовому рівні, нормалізуються доволі повільно¹². І хоча проблема польсько-українських взаємин, особливо в період 1939–1947 рр. й надалі залишається в Польщі, та й зрештою і в Україні, суспільно важливим питанням та все ж підбір тем, спосіб інтерпретації і мова публікацій щораз виразніше пов'язані, насамперед, із потребами польсько-українського зближення, дослідженням першопричин трагічних подій та розробкою рішень уникнення конфліктів між обома народами в майбутньому¹³. Зрештою, той же В. А. Серчик доречно підсумовує: “Правду кажучи, багато чого або майже все на цю тему вже було сказано раніше. Залишилася лише кровопролитна бухгалтерія: підрахунок вбитих, поранених, депортованих, ув'язнених та переслідуваних жертв. У її результаті ми одержуємо картину минулого, розфарбовану, щоправда, з натуралістичною правдивістю, яка однак не змінює загальновідомої історичної дійсності. Отже, мова сьогодні в цій особливій справі має значення лише для спеціалістів, а також тих, хто багато років даремно очікував гідної сатисфакції за перенесені ними або ж їхніми рідними страждання. Однак це не поле для наукового дослідження”¹⁴. Так у діяльності української та польської інтелігенції простежуються активні кроки, спрямовані на подолання, за допомогою, передусім, культурного чинника, сформованого століттями негативного взаємосприйняття. Успіх цього діалогу в подоланні існуючих претензій та стереотипів активно впливає й на масову суспільну свідомість, позбавляючи людей взаємних упереджень і недовіри¹⁵.

Саме в дусі поваги і толерантності проводяться організовані у Варшавському університеті польсько-українські наукові зустрічі та видаються “Варшавські українознавчі записки”. Протягом понад двадцяти років систематичного випуску журналу на його шпальтах обговорювалися найважливіші культурні, суспільно-політичні, релігійні події, а також найсуттєвіші питання нашої доби й визначні постаті. Дописувачами журналу є відомі дослідники з Польщі і України: Степан

¹² Телеховський Ю. Українсько-польські відносини: деякі факти та міркування щодо об'єктивної оцінки минулого / Ю. Телеховський // З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. – Київ, 2001. – № 2. – С. 496.

¹³ Stryjek T. Stosunki polsko-ukraińskie XX wieku we współczesnej historiografii polskiej. – S. 254.

¹⁴ Serczyk W. A. Rola Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych w badaniu stosunków polsko-ukraińskich. – S. 53.

¹⁵ Руда О. До джерел міфологізації українсько-польських відносин / О. Руда // Історичні міфи і стереотипи та міжнаціональні відносини в сучасній Україні: формування, стан, трансформації / За ред. Л. Зашкільняка. – Львів, 2009. – С. 332.

Козак, Микола Жулинський, Дмитро Павличко, Михайло Лесів, Василь Назарук, Валентина Соболев, Омелян Вішка, Микола Литвин, Олег Купчинський, Богдан Гудь, Ігор Цепенда, Володимир Александрович, Ян Качмарчик, Ришард Потоцькі, Еугеніуш Коко, Владислав Серчик, Станіслав Стемпень, Гжегож Мотика, Данута Сосновська, Агнешка Корнієнко, Богуміла Бердиховська, Тереза Хинчевська-Геннель, Богдан Осадчук, Мирослава Папежинська-Турек, Микола Ільницький, Євген Нахлік, Тарас Гунчак, Леонід Рудницький та чимало інших.

Окремі тематичні збірники дали можливість всебічного висвітлення конкретної проблематики, як наприклад, подолання існуючих міфів чи вироблення нових підходів до вивчення раніше досліджуваних проблем. Зрозуміло, що історія і роль Галичини, а також Берестейська унія чи врешті хрещення Русі здавна були важливою дослідною проблемою в багатьох наукових осередках Польщі й України. Однак вагомим досягненням організаторів було звернення уваги на явища з галузі історії культури, літератури, мовознавства, етнокультурні, суспільно-політичні та релігійні процеси українсько-польського прикордоння¹⁶.

Основну частину кожного збірника відкривають кілька загальних статей, автори яких розмірковують над місцем України та Польщі в європейському цивілізаційному просторі. Своє бачення стану та перспектив українсько-польської суспільно-інтелектуальної співпраці, а також тієї ролі, яку відіграли ці народи в історії та на сучасному етапі структурних перетворень всього центрально-східного регіону Європи подали С. Козак, Є. Гедройць, Д. Павличко, Є. Ключовські, В. Назарук, В. Серчик та ін. Дослідження вчених, що ґрунтуються на новітній схемі українсько-польського діалогу, покликані переосмислити впливи Сходу й Заходу в українській історичній традиції, окреслити стан теперішніх взаємин вказати шляхи та напрямки багатоаспектного (інтелектуального, культурного, суспільного, державного тощо) співіснування у майбутньому.

У дослідженнях з історії та суспільно-політичних взаємовідносин, що презентуються на шпальтах часопису, домінують проблеми нової і новітньої доби. Зокрема, розвиток українського руху та формування національної свідомості на тлі українсько-польських взаємин, зокрема в Галичині, стали об'єктом вивчення у розвідках, присвячених ХІХ ст. Значну увагу зосереджено на процесах кінця ХІХ – початку ХХ ст., що були апогеєм культурно-політичних змін попередніх десятиліть і закінчилися українською національно-демократичною революцією 1917–1921 рр. Цей період – час глибокого інтелектуального перелому у світобаченні українців, що мав значний вплив на українсько-польські відносини. Зауважимо, що в рамках цих конференцій чи не вперше в сучасній історіографії піднято проблему військово-політичного союзу С. Петлюри і Ю. Пілсудського. Зрозуміло, що ці події і надалі привертають увагу істориків як України, так і Польщі. Свої погляди на українсько-польські відносини в контексті військово-політичних подій того часу подали Б. Гудь, В. Голубко, Б. Захарчук, М. Козловські, Т. А. Ольшанські, В. Серчик, Р. Тожецький, М. Вжосек та ін. З-поміж решти досліджень, привертають увагу розвідки М. Литвина, О. Мисика, М. Шумила,

¹⁶ Serczyk W. A. Rola Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych w badaniu stosunków polsko-ukraińskich. – S. 53.

Р. Потоцького, Д. Сосновської, С. Стемпня, присвячені становищу і діяльності українських організацій та представників національної еміграції у Другій Речі Посполитій, а також спробам налагодження українсько-польського діалогу в міжвоєнний період. Не залишилися поза увагою вчених і події Другої світової війни, депортаційні та репатріаційні акції, становище української меншини у ПСР. Обговорюючи повоєнні відносини, Б. Осадчук, М. Рябчук, Б. Бердиховська, А. Н. Ковальчук, П. Вашкевич-Левандовська особливо відзначили роль паризької “Культури” та її головного редактора Є. Гедройця в реорієнтації польської суспільно-політичної думки щодо України і українців. Сучасний стан суспільно-політичних відносин схарактеризовано у працях С. Козака, О. Романчука, А. Корнієнка та ін.

Низку розвідок присвячено поглядам, діяльності та ролі відомих постатей: І. Фещенко-Чопівського, Ю. Мірошевського, І. Огієнка, О. Лотоцького, В. Липинського, І. Кедрина-Рудницького, Є. Маланюка, Є. Гедройця.

Міждисциплінарними є дослідження проблем українсько-польського етнічного пограниччя від найдавніших часів до кінця ХХ ст., які розглянуто в усій багатогранності сусідства обох народів. Означений простір характеризується складністю явищ і взаємовпливів, зокрема, етнічно-культурних, мовних, літературних, суспільно-політичних та релігійних¹⁷. Оригінальну панораму польсько-українського діалогу в окресленні його історичних уроків і перспектив майбутніх взаємин, із урахуванням всієї специфічності цієї етнокультурної території, ретельно проаналізували С. Козак, В. Назарук, М. Папезжинська-Турек, В. Серчик, Р. Лужни та ін.

Доповіді виголошені на конференціях і публікації в часописі стосуються також проблем наукових зв'язків. Насамперед, варто згадати чималий пласт історіографічних досліджень Б. Гудя, В. Макара, Є. Нахліка, Т. Хинчевської-Геннель, Є. Коко, Г. Мотики, В. Серчика, Т. Стриєка, що розкривають внесок та погляди українських і польських учених у вивчення різноманітних історичних подій. З-поміж інших праць відзначимо розвідки І. Гирича й О. Купчинського про особисті контакти українських та польських науковців, О. Романіва, Т. Литвин, С. Козака, Р. Потоцького, О. Вішки про діяльність та співпрацю між науковими інституціями та товариствами.

Сучасний стан і перспективи розвитку досліджень з україністики в Польщі та полоністики в Україні розкрито у працях В. Кононенка, М. Лесюка, Л. Томчук, О. Гнатюк, Ю. Макара, М. Кавецької, М. Юрковського, А. Фаловського, С. Козака, П. Вашкевич-Левандовської, А. Матусяка, В. Назарука, Б. Зінкевич-Томанек, С. Стемпня та ін. Цим проблемам у 2004 р. було присвячено Міжнародну наукову конференцію з серії польсько-українських зустрічей “Стан і перспективи українознавчих досліджень”, проведеної з нагоди п'ятдесятиліття ювілею Кафедри української філології Варшавського університету. Як наслідок виник черговий випуск (17–18) “Варшавських українознавчих записок”, у якому дослідники накреслили надзвичайно широке і багатовекторне поле навчально-просвітницької та наукової діяльності, де активно працюють науковці з Польщі (Варшави, Любліна,

¹⁷ Nazaruk B. Problematyka pogranicza polsko-ukraińskiego na łamach “Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych” / B. Nazaruk // WZU. – 2004. – Т. 17–18. – S. 78.

Кракова, Вроцлава, Зеленої Гури, Познані) та України (Львова, Луцька, Тернополя, Івано-Франківська, Чернівців).

Значну увагу на шпальтах часопису приділено мовним аспектам українсько-польських взаємин. Досліджувався внесок польських мовознавців ХХ ст. у вивчення окремих питань історії української мови, її фонетики, лексики й граматики, опубліковано також низку студій, в яких встановлювалися міжмовні та міждіалектні взаємозв'язки, аналізувалися взаємовпливи і різноманітні лексично-семантичні паралелі в українській та польській мовах. Своє бачення цих проблем представили В. Грещук, І. Гук, С. Дубіш, І. Кононенко, Л. Ткач, О. Співак тощо. Крім цього, у працях В. Кононенка, З. Гросбарта з'ясовуються мовностилістичні особливості поезії та прози А. Міцкевича та їх переклади українською мовою, у розвідках М. Лесюка схарактеризовано українізми та гуцульські говори у творах С. Вінченза, В. Кононенко оцінював мовостиль Д. Павличка як перекладача польської поезії.

Редакція часопису вагомому значенню надає також публікації досліджень, які віддзеркалюють різноманітні культурні зв'язки та відповідні літературні паралелі. Видання подає студіювання проблем літературознавчих, історично та теоретично-літературних, охоплюючи історію письменства від доби середньовіччя до постмодернізму¹⁸. У працях проведено поглиблену рефлексію над місцем і роллю української тематики в польській літературі і навпаки, зокрема проаналізована польська присутність в українських літературних творах, тою чи іншою мірою пов'язаних із Польщею, поляками, польською культурою чи літературою. Свої розвідки представили М. Гнатюк, І. Гречко, Р. Гром'як, Р. Кирчів, Г. Корбич, М. Легкий, В. Матвіїшин, М. Наєнко, Є. Нахлік, Д. Павличко, Л. Сірик, С. Хороб, К. Якубовська-Кравчук, М. Юрковський, М. Кавецька, С. Козак, М. Купловський, С. Маковський, В. Назарук, Р. Радишевський, В. Соболюк, Л. Стефановська та ін. Варто відзначити також статті О. Веретюк, П. Вашкевич-Левандовської, С. Маковського, М. Юрковського, С. Хороба, М. Медицької, В. Корнійчука, М. Ільницького, І. Дзюби та інших, в яких подано порівняльну характеристику творчості українських і польських поетів та письменників Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, Є. Маланюка, У. Самчука, А. Міцкевича, Ю. Словацького, С. Вінченза, С. Виспянського, Я. Каспаровича, Є. Стемповського, Г. Сенкевича тощо. Водночас, у публікаціях щодо українсько-польських взаємин В. Александровича, О. Гордої, С. Заброварного, К. Карабовича, П. Дахліга, В. Делуги, а також Б. Мартинюка наголошено на культурному співіснуванні та його елементах у сакральній архітектурі, музиці, малярстві.

У дослідженнях, що друкуються на сторінках журналу, помітне постійне експонування ролі християнства у Східній Європі та ролі релігійного чинника в історії України¹⁹. Цьому питанню, крім спеціальних тематичних збірників, відводилося місце практично в кожному щорічнику "Варшавських українознавчих записок". Поряд із суто релігійними проблемами обговорюються також елементи

¹⁸ Соболюк В. Українська література в публікаціях Варшавських українознавчих записок / В. Соболюк // WZU. – 2004. – Т. 17–18. – С. 68.

¹⁹ Serczyk W. A. Rola Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych w badaniu stosunków polsko-ukraińskich. – S. 54.

та християнські традиції в літературі й українській культурі. Релігійна та церковна проблематика на сторінках щорічника стали центром пильної уваги Б. Гудзяка, Є. Ключовського, О. Купчинського, Т. Хинчевської-Геннель, Х. Дильонгової, Я. Ісаєвича, Р. Тожецького, М. Папезинської-Турек та багатьох інших.

Отже, на сучасному етапі “Варшавські українознавчі записки” відіграють важливу роль в інтеграції українознавчих досліджень у Польщі. Широкий спектр публікацій з історії, літератури, мовознавства, мистецтвознавства, культурології, релігієзнавства тощо, засвідчили високий науковий рівень щорічника, що став справжнім гуманітарним форумом обміну думок і міжнародної співпраці українців загалом, та дослідників українсько-польських взаємин зокрема.

ДОДАТОК: БІБЛІОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВІДНОСИН У “ВАРШАВСЬКИХ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ЗАПИСКАХ”

I. Загальні праці

- Павличко Д.* Україна–Польща: політичні важелі та орієнтири // 2002 – Т. 13–14. – С. 73–77.
- Sependa I.* Ukraina i Polska w poszukiwaniu wspólnej przyszłości // 2000. – Т. 10. – С. 301–306.
- Sependa I.* Ukraina i Polska wobec wyzwań XXI wieku // 2002 – Т. 13–14. – С. 83–88.
- Giedroyc J.* Zrozumieć znaczenie Ukrainy // 1999. – Т. 8–9. – С. 352–353.
- Kasperski E.* Swojskie, cudze, uniwersalne. Paralele polsko-ukraińskie // 2006. – Т. 21–22. – С. 21–31.
- Kłoczowski J.* Ukraina a Europa Środkowo-Wschodnia // 1994. – Т. 2. – С. 15–20.
- Kłoczowski J.* Ukraina i Polska // 1999. – Т. 8–9. – С. 354–357.
- Kozak S.* Czy Polacy i Ukraińcy sprostają wyzwaniu współczesności? Zamiast wstępu // 1996. – Т. 3. – С. 7–9.
- Kozak S.* Polsko-ukraińskie kulturowe pogranicze // 1998. – Т. 6–7. – С. 7–23.
- Kozak S.* Polsko-ukraińskie spotkania. Problemy i perspektywy // 1994. – Т. 2. – С. 9–14.
- Kozak S.* Ukraińcy wobec integracji Europy // 2002 – Т. 13–14. – С. 112–114.
- Kozakiewicz J.* Polska i Ukraina na progu trzeciego tysiąclecia // 2000. – Т. 10. – С. 294–300.
- Makar J.* Chełmszczyzna jako ukraińsko-polskie pogranicze kulturowe // 2005. – Т. 19–20. – С. 274–281.
- Makar J.* Ukraińsko-polskie stosunki w kontekście uwarunkowań międzynarodowych // 2002 – Т. 13–14. – С. 89–97.
- Nazaruk B.* Polsko-ukraińskie stosunki: wczoraj, dziś, jutro // 2000. – Т. 10. – С. 450–452.
- Nazaruk B.* Problematyka pogranicza polsko-ukraińskiego na łamach Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych // 2004. – Т. 17–18. – С. 78–87.
- Potocki R.* Polsko-ukraińskie związki literackie, kulturalne i historyczne w XIX i XX wieku // 1999. – Т. 8–9. – С. 445–447.
- Serczyk W.* Ukraina między Wschodem a Zachodem, czyli jeszcze raz o tym samym // 1994. – Т. 2. – С. 15–20.

Wujec H. Polsko-ukraińskie stosunki w perspektywie polskiej // 2002 – T. 13–14. – S. 78–82.

II. Історіографія

Гудь Б. Польсько-український етносоціальний антагонізм на Київщині, Волині і Поділлі XIX – початку XX століть у дзеркалі української історіографії // 2006. – Т. 21–22. – S. 39–53.

Ковальський М. Внесок польських істориків XVIII – початку XX ст. в розширення джерельної бази історії України XV–XVII ст. // 1994. – Т. 2. – S. 55–63.

Макар В. Українська наукова думка в Польщі у міжвоєнний період // 2005. – Т. 19–20. – S. 289–294.

Нахлік Є. Пантелеймон Куліш про українсько-польські історичні взаємини і перспективи // 1998. – Т. 6–7. – S. 185–197.

Chynczewska-Hennel T. Kultura i historia w kształtowaniu się świadomości narodowej Ukraińców w publikacjach WZU // 2004. – T. 17–18. – S. 56–63.

Chynczewska-Hennel T. Oskara Haleckiego pochwała dwóch unii // 2005. – Т. 19–20. – S. 74–80.

Chynczewska-Hennel T. Polska – Ukraina XVII wieku w twórczości Profesora Zbigniewa Wójcika // 2006. – Т. 21–22. – S. 67–71.

Drozdowski Mariusz R. Prawosławie i Kozaczyzna Zaporoska w dorobku naukowym Kazimierza Chodynickiego // 2005. – Т. 19–20. – S. 81–90.

Huk I. Ze stanu badac nad antroponimią polsko-ukraińskiego pogranicza // 2000. – Т. 10. – S. 421–424.

Koko E. Problematyka stosunków polsko-ukraińskich w latach 1918–1939 w

historiografii wydawanej w Polsce po 1945 r. // 1994. – Т. 2. – S. 105–113.

Motyka G. Polsko-ukraińskie stosunki w XX wieku w ocenie ukraińskiej historiografii emigracyjnej // 2008. – Т. 25–26. – S. 123–135.

Motyka G. Spór o UPA w najnowszej polskiej i ukraińskiej historiografii // 2002 – Т. 13–14. – S. 127–132.

Papierzyńska-Turek M. Grekokatolicyzm i prawosławie jako wyznaczniki tożsamości narodowej w świetle ukraińskiej historiografii i myśli politycznej // 1997. – Т. 4–5. – S. 277–290.

Radyszewskyj R. „Zdanie” Jana Szczęsnego Herburta o narodzie Ruskim i Kozakach // 2006. – Т. 21–22. – S. 72–91.

Serczyk W. Obraz Polski i Polaków w “Istorii Rusow” – stereotyp czy rzeczywistość historyczna? // 2000. – Т. 10. – S. 237–242.

Serczyk W.A. Rola Warszawskich Zeszytów Ukrainoznawczych w badaniu stosunków polsko-ukraińskich // 2004. – Т. 17–18. – S. 50–55.

Sobol W. Wkład współczesnej historiografii polskiej do wiedzy o Ukrainie (IX–XVIII w.) // 2005. – Т. 19–20. – S. 65–73.

Stryjek T. Czy “historia” pomaga we wzajemnym zrozumieniu? Refleksja nad stosunkiem do Polski w myśli Olgierda Boczkowskiego // 1998. – Т. 6–7. – S. 242–256.

Stryjek T. Stosunki polsko-ukraińskie XX wieku we współczesnej historiografii polskiej // 2000. – Т. 10. – S. 253–267.

Stryjek T. Problem stosunków polsko-ukraińskich i drogi współczesnej historiografii ukraińskiej // 2002 – Т. 13–14. – S. 115–126.

Wilczyński W. Problematyka ukraiно-
znawcza w pracach slawistów zie-
lonogórskich // 2004. – Т. 17–18. –
S. 155–162.

III. Історія. Політика. Суспільство

Вишка О. Українська студентська грома-
да у Варшаві (1921–1939) // 2002 –
Т. 13–14. – S. 171–188.

Голубко В. Останній шанс: Другий
Зимовий похід Армії УНР 1921 р. //
1996. – Т. 3. – S. 161–169.

Грещук В. Ян Бодуен де Куртене в обо-
роні прав української мови // 2006. –
Т. 21–22. – S. 119–128.

Гудь Б. Поляки на правобережній
Україні: (друга половина XIX –
початок XX століття) // 2005. –
Т. 19–20. – S. 147–156.

Гудь Б. Українсько-польська військово-
політична співпраця у 1917–1921 рр.:
генеза, результати, уроки // 1996. –
Т. 3. – S. 120–135.

Гудь Б., Голубко В. Варшавський договір
1920 р. в громадській opinii галиць-
ких українців // 2003. – Т. 15–16. –
S. 96–105.

Заброварний С. Перемишль в україн-
ському національному русі на зламі
XIX і XX ст. // 2003. – Т. 15–16. –
S. 118–126.

Захарчук Б. Проблеми кордону в контек-
сті українсько-польських відносин
доби національно-демократичної
революції в Україні (1917–1923) //
1996. – Т. 3. – S. 170–174.

Литвин М. Українське військово-
історичне товариство у Польщі
(1920–1939) // 2005. – Т. 19–20. –
S. 282–288.

Маланчук-Рибак О. Український та
польський жіночий рух кінця XIX –
початку XX ст.: типологічна іденти-

фікація і порівняльна характеристи-
ка // 1999. – Т. 8–9. – S. 188–200.

Мисик О. Структура національних
меншин в II Речі Посполитій та її
законодавство і практика щодо на-
ціональних меншин (1921–1939) //
2005. – Т. 19–20. – S. 316–327.

о. Мицик Ю. Проблема унії в дипломатич-
них інструкціях гетьманів України
до уряду Речі Посполитої (серед-
ина – друга половина XVII ст.) //
1997. – Т. 4–5. – S. 92–104.

Назарук В. Публіцистика Симона
Петлюри // 1996. – Т. 3. – S. 61–73.

Осадчук Б. Феномен польського жур-
налу “Культура” // 1998. – Т. 6–7. –
S. 349–350.

Романчук О. Сучасні польсько-українські
стосунки на сторінках мас-медіа //
2000. – Т. 10. – S. 288–293.

Рябчук М. До ювілею Єжи Гедройця
та “Культури” // 1998. – Т. 6–7. –
S. 345–348.

Смирнов А. Партийна і культурно-освітня
діяльність Степана Скрипника у
Другій Речі Посполитій // 2006. –
Т. 21–22. – S. 258–270.

Стеблій Ф. За волю Польщі й України –
етапом до Сибіру (Михайло
Свідзинський – репрезентант укра-
їнсько-польського політичного
партнерства напередодні повстан-
ня 1846 р.) // 2003. – Т. 15–16. –
S. 36–51.

Турій О. Берестейська унія та українська
національна ідея в Галичині в сере-
дині XIX століття // 1997. – Т. 4–5. –
S. 252–276.

Цепенда І. Зрив радянських планів
щодо блискавичного проведення
репатріації українського населення з
Польщі до УРСР // 2005. – Т. 19–20. –
S. 307–315.

- Цепенда І.* Переселення польського населення з УРСР до Польщі в т. зв. “добровільний” період репатріації (листопад 1944 – серпень 1945 рр.) // 2004. – Т. 17–18. – С. 389–398.
- Berdychowska B.* Przeciw upiorom przeszłości (“Kultura” paryska o kwestii ukraińskiej – pierwsze dziesięć lat) // 1998. – Т. 6–7. – С. 334–344.
- Berdychowska B.* Rola “Suczasnosi” i “Kultury” (paryskiej) w dialogu polsko-ukraińskim // 2008. – Т. 25–26. – С. 136–144.
- Cependa І.* Polityka władz PRL wobec ukraińskiej mniejszości narodowej w latach 1949–1989 // 2002 – Т. 13–14. – С. 133–146.
- Chynczewska-Hennel T.* Od Unii Brzeskiej do Unii Hadziackiej – dzieje porażki czy szansy? // 1997. – Т. 4–5. – С. 105–117.
- Czopiwska-Bohun І.* Iwan Feszczenko-Czopiwski (1884–1952) – działacz społeczny, polityk, pedagog, uczony // 1996. – Т. 3. – С. 245–253. Dodatek: Czopiwska. – С. 254–264.
- Fabianowski A.* Ukraina – serce Europy. Koncepcje polityczne Michała Czajkowskiego // 2006. – Т. 21–22. – С. 165–173.
- Hemi D.* Proukraińskie koncepcje Juliusza Mieroszewskiego // 1999. – Т. 8–9. – С. 338–351.
- Jakubowska-Krawczyk K.* Polska i Ukraina w dobie romantyzmu: dialog kultur, inspiracje, próby pojednania // 2006. – Т. 21–22. – С. 290–299.
- Jakubowska-Krawczyk K.* Wizja Polski i jej przeznaczenia w ujęciu Hipolita Terleckiego // 2006. – Т. 21–22. – С. 174–185.
- Jurkowski M.* Profesor Iwan Ohijenko // 1996. – Т. 3. – С. 277–281.
- Kaczmarczyk J.* Hadziacz 1658 – kolejna uгода czy nowa unia? // 1994. – Т. 2. – С. 35–40.
- Korniejenko A.* Pomarańczowa rewolucja widziana oczami Polaków // 2006. – Т. 21–22. – С. 32–38.
- Kowalczyk A. S.* Redaktor Jerzy Giedroyc, przyjaciel Ukrainy // 2001. – Т. 11–12. – С. 517–522.
- Kowalczyk A. S.* Stempowscy, czyli ukrainofilizm dziedziczny // 1999. – Т. 8–9. – С. 250–259.
- Kozak S.* Ołeksandr Łotoćkyj – uczony, dyplomata i polityk // 1996. – Т. 3. – С. 265–273. Dodatek: Łtockiana. – С. 273–276.
- Kozak S.* Reorientacja polskiej myśli społeczno-politycznej wobec Ukrainy // 2005. – Т. 19–20. – С. 27–35.
- Kozak S.* Ukraińcy wobec powstańczego zrywu Polaków // 1994. – Т. 2. – С. 172–180.
- Kozłowski M.* Wojna o Lwów i Galicję Wschodnią 1918–1919 // 1996. – Т. 3. – С. 110–119.
- Kupczyński O.* Modest Hryniewiecki (1758–1823) – pionier ruchu odrodzeniowego w Galicji // 2003. – Т. 15–16. – С. 24–35.
- Lewandowski J.* Konflikt polsko-ukraiński na tle konfliktów narodowych w Europie Środkowo-Wschodniej w XIX i XX w. // 1994. – Т. 2. – С. 82–86.
- Mańkowski Z.* Traktat ryski i jego konsekwencje // 1996. – Т. 3. – С. 104–109.
- Medrzecki W.* Ukraińska Reprezentacja Parlamentarna w Drugiej Rzeczypospolitej // 1996. – Т. 3. – С. 220–234.
- Motyka G.* Konflikt polsko-ukraiński w latach 1943–1948: aktualny stan badań // 1999. – Т. 8–9. – С. 316–329.

- Olszański T. A.* Mit i prawda o obronie Zamościa w sierpniu 1920 r. // 1996. – T. 3. – S. 150–160.
- Olszański T. A.* Polacy i Ukraińcy u progu lat dziewięćdziesiątych // 1994. – T. 2. – S. 121–127.
- Papierzyńska-Turek M.* Lekcja przegranej. Ukraińska myśl polityczna w Polsce wobec doświadczenia lat 1917–1920 // 1996. – T. 3. – S. 175–189.
- Papierzyńska-Turek M.* Polski trop w ideologii Wjaczesława Lypynskiego // 1998. – T. 6–7. – S. 226–241.
- Papierzyńska-Turek M.* Spuścizna ideowa XIX wieku w koncepcjach narodu w ukraińskiej myśli politycznej wieku XX // 1999. – T. 8–9. – S. 235–249.
- Potocki R.* Czynniki ukraiński w strategii politycznej III Rzeczypospolitej // 2002. – T. 13–14. – S. 98–111.
- Potocki R.* Kwestia ukraińska w Polsce (1930–1939). Zarys problematyki badawczej // 1999. – T. 8–9. – S. 294–315.
- Potocki R.* Próby nawiązania kontaktów polsko-ukraińskich w latach 1939–1947 // 2000. – T. 10. – S. 268–277.
- Potocki R.* Ukraińskie wychodźstwo polityczne w Polsce (1920–1939) // 1996. – T. 3. – S. 190–206.
- Serczyk W.* Perspektywy sojuszu polsko-ukraińskiego na tle sytuacji Europy Środkowo-Wschodniej (1918–1921) // 1996. – T. 3. – S. 82–88.
- Skaradziński B.* Przegrywamy razem z Ukraińcami, czy każdy sobie? // 1994. – T. 2. – S. 128–131.
- Sosnowska D.* “Ignorantia maxima Polonorum in rebus ucrainicis”. Publicystyka Iwana Rudnyckiego (Kedryna) w “Biuletynie Polsko-Ukraińskim” // 1999. – T. 8–9. – S. 275–287.
- Stępień S.* Rola Przemysła w ukraińskim odrodzeniu narodowym w Galicji w pierwszej połowie XIX w. // 1999. – T. 8–9. – S. 127–137.
- Stępień S.* Symon Petlura – życie i działalność // 1996. – T. 3. – S. 28–60.
- Stępień S.* Wysiłki Polaków i Ukraińców na rzecz wzajemnego porozumienia w latach 1918–1939 // 1994. – T. 2. – S. 96–104.
- Stryjek T.* Polska i problem stosunków polsko-ukraińskich w publicystyce Dmytra Doncowa (do 1939 r.) // 1999. – T. 8–9. – S. 260–274.
- Szumiło M.* Ukraińska Reprezentacja Parlamentarna w Sejmie i Senacie RP (1928–1939) – zarys problemu // 2002. – T. 13–14. – S. 153–170.
- Tomaszewski J.* Kwestia ukraińska w Polsce międzywojennej w czechosłowackich raportach dyplomatycznych // 1996. – T. 3. – S. 235–244.
- Torzecki R.* Federacja czy wspólna obrona niezależności. Piłsudski i Petlura w latach 1919–1923 // 1996. – T. 3. – S. 74–81.
- Torzecki R.* Problemy porozumienia polsko-ukraińskiego w okresie II wojny światowej // 1994. – T. 2. – S. 117–120.
- Waszkiewicz-Lewandowska P.* Jerzy Giedroyc i Ukraińcy // 2005. – T. 19–20 – S. 54–64.
- Waszkiewicz-Lewandowska P.* Literackie i polityczne koncepcje Jewhena Małaniuka w prasie polskiej okresu międzywojennego // 2004. – T. 17–18. – S. 374–378.
- Waszkiewicz-Lewandowska P.* Warszawskie przyjaźnie Jewhena Małaniuka // 2008. – T. 25–26. – S. 38–43.
- Wiszka E.* Ukraińska prasa emigracyjna wydawana w Warszawie w latach 1920–1924 // 1998. – T. 6–7. – S. 267–284.

- Wrzosek M.* Militarne szanse sojuszu polsko-ukraińskiego w latach 1919–1920 i ich zaprzepaszczenie // 1996. – Т. 3. – S. 136–149.
- Zabrowarny S.* Instytucjonalny rozwój ukraińskiego ruchu narodowego w Galicji w latach 1864–1914 // 1994. – Т. 2. – S. 69–81.
- Zabrowarny S.* Zwrotne momenty w rozwoju ukraińskiego ruchu narodowego w Galicji na tle stosunków polsko-ukraińskich w Galicji (1848–1918) // 1999. – Т. 8–9. – S. 174–187.
- Żerelik R.* Rząd i Rada Ukraińskiej Republiki Ludowej w Tarnowie w okresie 1920–1922 // 1996. – Т. 3. – S. 207–219.
- Żurawski vel Grajewski P.* Walka dyplomatyczna wokół sprawy ukraińskiej na paryskiej konferencji pokojowej w roku 1919 // 1996. – Т. 3. – S. 89–103.
- IV. Наука і культура**
- IV. 1. Наукові контакти**
- Веретюк О.* Початки й перспективи тернопільської полоністики // 2004. – Т. 17–18. – S. 255–260.
- Гирич І.* Польські кореспонденти Михайла Грушевського // 1998. – Т. 6–7. – S. 211–218.
- Грещук В.* Внесок польських мовознавців у розвиток лінгвістичної україністики // 2005. – Т. 19–20. – S. 328–335.
- Грещук В.* Роль Галичини у розвитку української і польської літературних мов другої половини ХІХ – початку ХХ ст. // 2003. – Т. 15–16. – S. 438–443.
- Кононенко В.* Ад’єктивні конструкції в українській та польській мовах // 2004. – Т. 17–18. – S. 104–112.
- Кононенко В.* Мовностилістичні особливості українських перекладів поезії Адама Міцкевича // 1999. – Т. 8–9. – S. 106–118.
- Кононенко В.* Мовостиль Дмитра Павличка як перекладача польської поезії // 2006. – Т. 21–22. – S. 129–143.
- Кононенко В.* Мовостиль українських перекладів поезії Юліуша Словацького // 2000. – Т. 10. – S. 121–141.
- Кононенко В.* Україністика Варшавського університету в контексті українознавчих студій в Україні // 2004. – Т. 17–18. – S. 44–49.
- Кононенко І.* Взаємовпливи у мовних картинах світу українців і поляків // 2006. – Т. 21–22. – S. 151–164.
- Кононенко І.* Конструкції з подвійними синтаксичними зв’язками в українській та польській мовах // 2005. – Т. 19–20. – S. 348–361.
- Купчинський О.* Август Бельовський та Іван Вагилевич: наукові контакти і співпраця // 1999. – Т. 8–9. – S. 138–158.
- Лесюк М.* Розвиток української літературної мови в Галичині в умовах польсько-українського білінгвізму (до середини ХІХ ст.) // 2003. – Т. 15–16. – S. 426–437.
- Лесюк М.* Стан і перспективи розвитку полоністики в Прикарпатському університеті // 2004. – Т. 17–18. – S. 239–247.
- Литвин Т.* Українське товариство бібліофілів у Львові 1929–1939 рр.: пошук діалогу з польськими бібліофілами // 2005. – Т. 19–20. – S. 295–306.
- Романів О.* Польські вчені в Науковому товаристві ім. Шевченка // 1998. – Т. 6–7. – S. 203–210.

- Ткач Л.* Перспективи дослідження українсько-польських мовних взаємин у соціолінгвістичному аспекті // 2004. – Т. 17–18. – С. 95–103.
- Томчук Л.* Ucraina irredenta: Наукова конференція українців у Кракові // 2007. – Т. 23–24. – С. 447–452.
- Dubisz S.* Słownictwo pochodzenia ukraińskiego we współczesnej polszczyźnie // 2003. – Т. 15–16. – С. 409–417.
- Dubisz S., Swiatkiewicz K.* Polonistyczne poszukiwania Iwana Franki // 2005. – Т. 19–20. – С. 185–192.
- Dubisz S.* Problematyka językoznawcza w Warszawskich Zeszytach Ukrainoznawczych // 2004. – Т. 17–18. – С. 88–94.
- Fałowski A., Zinkiewicz-Tomanek B.* Krakowska ukrainistyka – terażniejszość i perspektywy rozwoju // 2004. – Т. 17–18. – С. 133–144.
- Grosbart Z.* Translatologiczne problemy przekładu “Pana Tadeusza” na język ukraiński // 1999. – Т. 8–9. – С. 87–98.
- Hnatiuk O.* Działalność Pracowni Literatury Ukraińskiej przy Instytucie Sławistyki PAN (1998–2003) // 2004. – Т. 17–18. – С. 201–203.
- Hołyńska T.* Terminologia lingwistyczna w najdawniejszych polskojęzycznych gramatykach języka ukraińskiego // 1994. – Т. 2. – С. 217–221.
- Huk I.* Imiennictwo ukraińskie w księgach metrykalnych parafii Żdżanne koło Chełma z drugiej połowy XVIII wieku // 1994. – Т. 2. – С. 222–226.
- Huk I.* O imiennictwie książąt Ostrogskich-Zasławskich // 2005. – Т. 19–20. – С. 362–371.
- Jakubowska-Krawczyk K.* Wokół warszawskiej ukrainistyki // 2008. – Т. 25–26. – С. 376–385.
- Jurkowski M.* 45 lat warszawskiej ukrainistyki // 1999. – Т. 8–9. – С. 358–363.
- Jurkowski M.* 45 lat warszawskiej ukrainistyki // 2004. – Т. 17–18. – С. 113–117.
- Kawecka M.* Ukrainistyka w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim // 2004. – Т. 17–18. – С. 145–150.
- Kawecka M.* Wkład profesora Ryszarda Łuźnego do ukrainoznawstwa polskiego // 2005. – Т. 19–20. – С. 46–53.
- Kłoczowski J.* Ukraina w pracach Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej w Lublinie // 2004. – Т. 17–18. – С. 170–181.
- Kozak S.* Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ukrainoznawczego za okres 1990–1993 // 1994. – Т. 2. – С. 222–226.
- Kozak S.* Ukraiński Instytut Naukowy w Warszawie (1930–1939) // 2008. – Т. 25–26. – С. 15–22.
- Kozak S.* Warszawska ukrainistyka – terażniejszość i perspektywy rozwoju // 2004. – Т. 17–18. – С. 37–43.
- Krawczyk K. Z.* “Ukraina w oczach Polaków i Polska w oczach Ukraińców” – XVII Konferencja Ukrainoznawcza // 2006. – Т. 21–22. – С. 371–374.
- Łesiów M.* Historia, stan i perspektywy rozwoju ukrainistyki lubelskiej (UMCS) // 2004. – Т. 17–18. – С. 124–132.
- Łesiuk M.* Huculska gwara w powieści Stanisława Vincenza “Zwada” // 2005. – Т. 19–20. – С. 336–347.
- Łesiuk M.* Ukrainizmy w tetralogii Stanisława Vincenza “Na wysokiej połoninie” (leksykon) // 2006. – Т. 21–22. – С. 92–118.

- Makar J.* Polonistyka w Uniwersytecie Czernowieckim // 2004. – T. 17–18. – S. 248–254.
- Matusiak A.* Ukrainistyka w Uniwersytecie Wrocławskim // 2004. – T. 17–18. – S. 163–169.
- Mycan D.* Związki frazeologiczne określające stosunki między chłopcem a dziewczyną w kontekście miłosnym // 2005. – T. 19–20. – S. 372–385.
- Nazaruk B.* Konferencja ukrainoznawcza w Uniwersytecie Warszawskim // 2002 – T. 13–14. – S. 479–483.
- Nazaruk B.* Międzynarodowa konferencja ukrainistów // 2005. – T. 19–20.
- Nazaruk B.* Odkrywanie Galicji na Warszawskim Forum Ukrainoznawców // 2003. – T. 15–16. – S. 551–554.
- Nazaruk B.* Uroczyste i pracowite świętowanie pięćdziesięciolecia ukrainistyki w Uniwersytecie Warszawskim // 2004. – T. 17–18. – S. 417–422.
- Nieuważny F.* Trzydzieści lat warszawskiej ukrainistyki // 2004. – T. 17–18. – S. 118–123.
- Porocki R.* Ukraiński Instytut Naukowy w Warszawie (1930–1939) – jego wkład do nauki i kultury ukraińskiej i polskiej // 1998. – T. 6–7. – S. 257–266.
- Rieger J.* Badania ukrainistyczne językoznawcze w Polskiej Akademii Nauk i “pozainstytucjonalne” // 2004. – T. 17–18. – S. 190–200.
- Stępień S.* Badania ukrainoznawcze Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu // 2004. – T. 17–18. – S. 182–189.
- Stępień S.* Ukrainoznawcze badania na polsko-ukraińskim pograniczu: Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu // 1998. – T. 6–7. – S. 373–380.
- Strumiński B.* Polska terminologia chrześcijańska pochodzenia ukraińskiego // 1994. – T. 2. – S. 210–216.
- Śpiwak O.* Stereotypowe wyobrażenie o Ukraińcach przez pryzmat zapożyczeń leksykalnych w polszczyźnie // 2006. – T. 21–22. – S. 144–150.
- Śpiwak O.* Tendencje w rozwoju konstrukcji przyimkowych w języku ukraińskim na podstawie materiału zebranego w trakcie pracy nad “Ukraińsko-polskim słownikiem syntaksycznym” // 2003. – T. 15–16. – S. 474–477.
- Timoszek M.* Gramatyka konfrontatywna języka ukraińskiego i polskiego // 2007. – T. 23–24. – S. 432–440.
- Tkaczuk N.* Ukrainistyka w Europejskim Kolegium Polskich i Ukraińskich Uniwersytetów // 2004. – T. 17–18. – S. 151–154.
- Waszkiewicz-Lewandowska P.* Dziewiętnasta międzynarodowa konferencja Katedry Ukrainistyki UW // 2008. – T. 25–26. – S. 433–468.
- Waszkiewicz-Lewandowska P.* Uniwersytet Warszawski – Iwanowi France // 2007. – T. 23–24. – S. 441–446.
- Wiszka E.* Biblioteki i wydawnictwa ukraińskiej emigracji politycznej w Polsce (1920–1939) // 2008. – T. 25–26. – S. 23–37.

IV. 2. Культурні взаємини

Александрович В. Мистецтво “галицького” регіону: співвідношення традиції та впливів у його еволюції до кінця XVIII ст. // 2003. – T. 15–16. – S. 11–23.

Александрович В. Українське портретне малярство XVI–XVIII століть у кон-

- тексті польського портрету // 2007. – Т. 23–24. – С. 368–384.
- Вертій О.* Польсько-українські літературознавчі студії // 2007. – Т. 23–24. – С. 385–395.
- Гнатюк М.* Польська література другої половини XIX – початку XX ст. в літературно-естетичній концепції Івана Франка // 2007. – Т. 23–24. – С. 74–84.
- Горда О.* Ікони XV–XVI століть з церков Перемишльської єпархії на території нинішньої Польщі, показані на Археологічно-бібліографічній виставці Ставропігійського інституту у Львові 1888–1889 років // 2008. – Т. 25–26. – С. 349–358.
- Гречко І.* Елементи східної духовності в релігійності Станіслава Вінченза // 1999. – Т. 8–9. – С. 231–234.
- Гром'як Р.* Адам Міцкевич у сучасній естетичній свідомості українців // 1999. – Т. 8–9. – С. 79–86.
- Дзира Я.* Міцкевич і Шевченко: погляд на Петербург // 1999. – Т. 8–9. – С. 26–35.
- Дзюба І.* Тарас Шевченко і Юліуш Словацький // 2000. – Т. 10. – С. 10–27.
- Дудко В.* Польський адресат поезії Павла Грабовського “До Б.С-го” // 1994. – Т. 2. – С. 186–193.
- Єпископ Ігор (Ісіченко).* Берестейська унія і українська література XVII століття // 1997. – Т. 4–5. – С. 152–163.
- Заброварний С.* Музей “Стриговір” у Перемишлі // 1989. – Т. 1. – С. 230–232.
- Задорожна С.* “Українські ночі, або родовід генія” Єжи Єнджеєвича в контексті сучасної прозової Шевченкіани // 1994. – Т. 2. – С. 194–200.
- Зимомря М.* Творчість Адама Міцкевича в німецькомовній рецепції та її рефлексії з Україною // 1999. – Т. 8–9. – С. 119–126.
- Ільницький М.* В наймах у сусідів як соціокультурний феномен // 2005. – Т. 19–20. – С. 178–184.
- Ільницький М.* Іван Франко й Адам Міцкевич: до проблеми валленродизму // 1999. – Т. 8–9. – С. 58–66.
- Карабович К.* Деякі аспекти матеріальної культури Холмщини та Підляшшя // 1989. – Зош. 1. – С. 221–229.
- Кирчів Р.* З раннього періоду української рецепції творчості Адама Міцкевича в Галичині // 1999. – Т. 8–9. – С. 20–25.
- Кирчів Р.* Український фольклор в поезії Юліуша Словацького // 2000. – Т. 10. – С. 113–120.
- Конєва Я.* Образ поляка та українця у пісенному фольклорі // 2006. – Т. 21–22. – С. 240–251.
- Кононенко П.* Адам Міцкевич у колі київських неокласиків // 1999. – Т. 8–9. – С. 67–74.
- Корбич Г.* “...йти за приміром поляків”: польська культура на сторінках української періодики від початку XX ст. до Першої світової війни // 1999. – Т. 8–9. – С. 201–207.
- Корбич Г.* Польська література на сторінках “Літературно-наукового вісника” (1898–1906) // 1998. – Т. 6–7. – С. 219–225.
- Корнійчук В.* “Excelsior” Івана Франка і Яна Каспровича // 2007. – Т. 23–24. – С. 135–145.
- Котинська К.* Багатомовність полемічної літератури періоду Берестейської унії (діалоги 1600–1663 років) // 1998. – Т. 6–7. – С. 55–69.

- Крамар Р.* Соломія Крушельницька – примадонна Варшавської опери // 2005. – Т. 19–20. – С. 442–456.
- Кривошея І., Тищенко Т., Зелінська О.* Сторінки історії Уманського василіанського монастиря – колиски поетів “української школи” в польській літературі // 2005. – Т. 19–20. – С. 99–110.
- Легкий М.* Маловідомі польськомовні студії Івана Франка (погляд крізь призму українсько-польських стосунків) // 2007. – Т. 23–24. – С. 101–118.
- Матвійшин В.* Інтерпретаторська діяльність Павлина Свенціцького в контексті українсько-польських міжлітературних взаємин: мультикультуральний аспект // 2006. – Т. 21–22. – С. 195–202.
- Матвійшин В.* Польська література у перекладацькій спадщині Миколи Зерова // 2005. – Т. 19–20. – С. 240–251.
- Медицька М.* Драматургія Івана Франка та Станіслава Виспянського: історико-типологічні паралелі (на матеріалі п’єс “Сон князя Святослава” і “Болеслав Сміливий” та “Скалка”) // 2007. – Т. 23–24. – С. 119–134.
- Медицька М.* Експлікація екзистенційних мотивів та образів у поезії Станіслава Виспянського і Петра Карманського // 2005. – Т. 19–20. – С. 210–227.
- Медицька-Хороб М.* Особливості ідейно-естетичної свідомості Станіслава Виспянського та Василя Пачовського // 2003. – Т. 15–16. – С. 186–194.
- Наєнко М.* Максим Рильський про польську літературу // 1998. – Т. 6–7. – С. 330–333.
- Наєнко М.* Польські мотиви в українському реалізмі (І. Нечуй-Левицький: Причепта та Гетьман Іван Виговський) // 2006. – Т. 21–22. – С. 186–194.
- Наєнко М.* Юліуш Словацький в українській літературній критиці // 2000. – Т. 10. – С. 78–83.
- Нахлік Є.* Адам Міцкевич у рецепції Пантелеймона Куліша // 1999. – Т. 8–9. – С. 36–57.
- Нахлік Є.* Актуальні проблеми українсько-польських літературних зв’язків ХІХ–ХХ ст. // 2004. – Т. 17–18. – С. 226–238.
- Нахлік Є.* Двомовні письменники та їхнє значення для українсько-польських літературних взаємин // 2005. – Т. 19–20. – С. 389–403.
- Нахлік Є.* Юліуш Словацький та українська література: деякі питання типології і рецепції // 2000. – Т. 10. – С. 84–95.
- Павличко Д.* Правда від Адама // 1999. – Т. 8–9. – С. 75–78.
- Павличко Д.* Юліуш Словацький і Україна // 2000. – Т. 10. – С. 38–43.
- Пилипчук Р.* Українсько-польські театральні зв’язки (від давнини до початку ХХ ст.) // 1998. – Т. 6–7. – С. 77–89.
- Плахтій Т.* Художньо-образна модель психіки людини в давній драмі: (на матеріалі давньопольської п’єси ХVІ ст. “Dialog o Drzewie Żywota” та давньоукраїнської п’єси ХVІІ ст. “Царство природи людської”) // 2005. – Т. 19–20. – С. 417–423.
- Попадинець Г.* Іван Франко: відгуки про Генрика Сенкевича // 2007. – Т. 23–24. – С. 146–148.
- Радишевський Р.* Польськомовні бароккові стемми Іванові Мазепі // 1994. – Т. 2. – С. 141–153.

- Семенюк Г.* Парадигма України у творчості Тимона Заборовського // 2005. – Т. 19–20. – С. 123–130.
- Сірик Л.* Українська тематика в творчості Юзефа Лободовського // 1998. – Т. 6–7. – С. 321–329.
- Соболь В.* Українська література в публікаціях Варшавських українознавчих записок // 2004. – Т. 17–18. – С. 68–74.
- Стефановська Л.* Повертаємось до Європи: літературні переклади як проект модернізації галицької культури у львівських журналах тридцятих років // 2005. – Т. 19–20. – С. 252–264.
- Хороб С.* Драматургія Юліуша Словацького і Лесі Українки: типологія художнього мислення // 2000. – Т. 10. – С. 96–112.
- Хороб С.* Вклад польських письменників у розвиток української прози про Гуцульщину: специфіка міфопоетики: (на матеріалі роману Станіслава Вінченца “На високій полонині”) // 2005. – Т. 19–20. – С. 228–239.
- Хороб С.* Драматургія Галичини періоду міжвоєнної: самодостатність українського та польського модернізму // 2003. – Т. 15–16. – С. 170–185.
- Хороб С.* Український і польський драматургічно-сценічний модернізм зламу ХІХ–ХХ століть в інтерпретації Івана Франка: контактено-генетичний та історико-типологічний аспекти // 2007. – Т. 23–24. – С. 85–100.
- Ankudowicz-Bieńkowska M.* Folklor ukraiński w zainteresowaniach romantyków polskich // 1998. – Т. 6–7. – С. 177–184.
- Betko I.* Uwagi o recepcji ukraińskiej prozy nowej fali w Polsce (na przykładzie wybranych utworów o charakterze kultowym) // 2006. – Т. 21–22. – С. 215–224.
- Chynczewska-Hennel T.* Gente Ruthenus – Nazione Polonus // 1998. – Т. 6–7. – С. 35–44.
- Dahlig P.* Z badań nad relacjami i związkami polsko-ukraińskimi w muzyce ludowej i kulturze muzycznej // 1998. – Т. 6–7. – С. 351–372.
- Deluga W.* Z pogranicza sztuki i literatury – XVII-wieczne ulotki z kręgu Ławry Peczerskiej // 1998. – Т. 6–7. – С. 70–76.
- Fabianowski A.* Dwie koliszczyny. Problematyka polsko-ukraińska w twórczości Juliusza Słowackiego i Włodzimierza Odojewskiego // 1999. – Т. 8–9. – С. 159–173.
- Fabianowski A.* Ukraina w trzech odsłonach: “Żmija, Beniowski, Sen srebrny Salomei” // 2000. – Т. 10. – С. 52–60.
- Gołędzinowska-Góral H.* Hryhorij Koczur jako tłumacz poezji polskiej // 2001. – Т. 11–12. – С. 471–481.
- Hnatiuk A.* Polsko-ukraińskie pogranicze w literaturze renesansu i baroku // 1994. – Т. 2. – С. 137–140.
- Hnatiuk A.* Przekłady z literatury ukraińskiej w II Rzeczypospolitej – uwagi wstępne // 1999. – Т. 8–9. – С. 288–293.
- Horbatowski P.* Aktywność teatralna Polaków w Kijowie (1905–1938) // 2005. – Т. 19–20. – С. 157–177.
- Huk I.* Z problematyki kształtowania się piśmiennictwa ukraińskiego w Galicji w pierwszej połowie ХІХ w.: wojna o alfabet // 2001. – Т. 11–12. – С. 404–415.
- Jagiello M.* Nawiązywanie kulturalnych stosunków z niepodległą Ukrainą. Refleksje osobiste // 2000. – Т. 10. – С. 278–287.

- Jakubowska-Krawczyk K.* “Srebrny mit Ukrainy”: nowy wybór tłumaczeń poezji Juliusza Słowackiego // 2007. – T. 23–24. – S. 399–404.
- Jakubowska-Krawczyk K.* O “szkole ukraińskiej” w poezji polskiej // 2008. – T. 25–26. – S. 429–432.
- Jakubowska-Krawczyk K.* Tomasz Padurra – poeta polsko-ukraiński // 2005. – T. 19–20. – S. 111–122.
- Jurkowski M.* Orientalizmy “Sonetów krymskich” Adama Mickiewicza w przekładach Maksyma Rylskiego // 1999. – T. 8–9. – S. 99–105.
- Jurkowski M.* Pejzaże ukraińskie w poezji Juliusza Słowackiego // 2000. – T. 10. – S. 61–68.
- Kasjan J.M.* Wernyhora – postać z polsko-ukraińskiego pogranicza // 1998. – T. 6–7. – S. 140–165.
- Kawecka M.* “Chmary” Iwana Neczujewskiego a pozytywizm polski // 1994. – T. 2. – S. 181–185.
- Korniejenko A.* Jaka literatura i jaka emigracja // 1996. – T. 3. – S. 296–301.
- Kozak S.* “Romantyczna Ukraina” Juliusza Słowackiego // 2000. – T. 10. – S. 44–51.
- Kozak S.* Adam Mickiewicz w kręgu romantyków charkowskich // 1999. – T. 8–9. – S. 12–19.
- Kozak S.* Iwan Franko po polsku // 2007. – T. 23–24. – S. 158–184.
- Kozak S.* U źródeł romantycznego ukrainizmu // 1998. – T. 6–7. – S. 118–139.
- Kupłowski M.* Iwan Franko a literatura polska // 2007. – T. 23–24. – S. 315–319.
- Litwiniuk J.* Problemy przekładu z literatury ukraińskiej. Z warsztatu tłumacza // 1994. – T. 2. – S. 201–204.
- Łużny R.* Z pogranicza literatury: od czasów dawnych do współczesności // WZU. – Warszawa, 1998. – T. 6–7. – S. 24–34.
- Makowski S.* Romantyzm warszawski – czyli debiut ukraińskiej szkoły poetów // 1994. – T. 2. – S. 154–164.
- Makowski S.* Ukrainizm młodego Słowackiego // 2000. – T. 10. – S. 28–37.
- Makowski S.* “Hajdamacy” Tarasa Szewczenki i “Sen srebrny Salomei” Juliusza Słowackiego // 1998. – T. 6–7. – S. 166–176.
- Martyniuk B.* Architektura cerkwi polsko-ukraińskiego pogranicza // 1998. – T. 6–7. – S. 109–117.
- Matusiak A.* Ukraińskie inspiracje secesją polską (wybrane zagadnienia) // 2003. – T. 15–16. – S. 153–169.
- Nazaruk B.* Działalność translatorska Hryhorija Koczura i jego przekłady poezji polskich romantyków // 2006. – T. 21–22. – S. 225–239.
- Nazaruk B.* Jerzego Nowosielskiego wkład do kultury polskiej i ukraińskiej // 2005. – T. 19–20. – S. 36–45.
- Oldakowska-Kuflowa M.* Huculska demonologia według Stanisława Vincenza // 1998. – T. 6–7. – S. 285–292.
- Oldakowska-Kuflowa M.* Funkcje folkloru ukraińskiego w twórczości Stanisława Vincenza // 1999. – T. 8–9. – S. 218–230.
- Papierzyńska-Turek M.* Bizantyzm czy łacińskość? Spór o wartości kulturowe w ukraińskiej prasie w Polsce międzywojennej // 2003. – T. 15–16. – S. 142–152.
- Pawlyczko D.* Wykład: Ukraiński patriotyzm Juliusza Słowackiego // 2002. – T. 13–14. – S. 422–438.
- Radyszewski R.* Iwan Franko a romantyzm polski: dystans i naśladowanie. // 2007. – T. 23–24. – S. 58–73.
- Radyszewski R.* “Ukraiński” Słowacki // 2000. – T. 10. – S. 69–77.
- Radyszewski R.* Józef Wereszczyński – pisarz polsko-ukraińskiego pogranicza // 2005. – T. 19–20. – S. 91–98.

- Sawicka J.* Miejsce wspólne. Topika stepu i wiśniowego sadu // 1998. – Т. 6–7. – С. 293–304.
- Sawicka J.* Poeta scytyjskiej Hellady // 1999. – Т. 8–9. – С. 330–337.
- Sobol W.* “Szistdesiatnicy” w opinii polskiej // 2006. – Т. 21–22. – С. 203–214.
- Sobol W.* Zapomniane polskojęzyczne prace Iwana Franki o literaturze starożytnej // 2007. – Т. 23–24. – С. 149–157.
- Sosnowska D.* Ambiwalencje i sprzeczności: o dziwnych Kozakach w polskiej literaturze romantycznej // 1994. – Т. 2. – С. 165–171.
- Stec A.* Literatura ukraińska na łamach “Sygnałów” // 2001. – Т. 11–12. – С. 447–370.
- Stec A.* Problemy kultury ukraińskiej na łamach prasy polskiej w okresie międzywojennym // 2005. – Т. 19–20. – С. 265–273.
- Stefanowska L.* Głos swojski i rym domowy. Польськомовна творчість Лазаря Барановича як руський варіант сарматського стилю // 2006. – Т. 21–22. – С. 275–289.
- Stefanowska L.* Twórczość Antonycza w kontekście polskiej poezji międzywojennej // 2003. – Т. 15–16. – С. 244–261.
- Waszkiewicz–Lewandowska P.* Poetyka esejów Jerzego Stempowskiego i Jewhena Małaniuka // 2003. – Т. 15–16. – С. 267–278.
- Weretiuk O.* Przestrzenie pogranicza: Ułas Samczuk i Leopold Buczkowski // 1998. – Т. 6–7. – С. 305–320.
- Weretiuk O.* Życie literackie emigracji petlurowskiej w Polsce międzywojennej // 1996. – Т. 3. – С. 282–295.
- Woldan A.* Huculi w literaturze // 1999. – Т. 8–9. – С. 208–217.

V. Релігія

- Гудзяк Б.* Київська ієрархія, Царгородський патріархат та унія з Римом // 1997. – Т. 4–5. – С. 14–47.
- Заброварний С.* [Рец. на]: Підлурцзак-Маєрєвич М. Bazylianie w Koronie i na Litwie. Szkoły i książki w działalności zakonu. Warszawa-Wrocław, 1986, PWN, s. 274 (Acta Universitatis Wratislaviensis № 779) // 1989. – Зош. 1. – С. 235–240.
- Клочовські Є.* Реформи в Східній Церкві // 2001. – Т. 11–12. – С. 152–158.
- Купчинський О.* Йосип Сліпий і його історико-філософське бачення Берестейської унії // 2001. – Т. 11–12. – С. 166–180.
- Марчук В., Цепенда І.* Українська Греко-Католицька Церква в Польщі після Другої світової війни: боротьба за існування // 2001. – Т. 11–12. – С. 376–385.
- Місило Є.* Греко-Католицька Церква у Польщі (1944–1947) // 1989. – Т. 1. – С. 207–220.
- Тожецький Р.* Митрополит Андрій Шептицький і національні проблеми // 1989. – Т. 1. – С. 194–206.
- Chynczewska-Hennel T.* Spory wokół unii brzeskiej (koniec XVI–XVII wieku) // 1994. – Т. 2. – С. 27–34.
- Chynczewska-Hennel T.* Troska nuncjuszy o Unię w Rzeczypospolitej XVII w. // 2001. – Т. 11–12. – С. 159–165.
- Dylągowa H.* Metropolita Andrzej Roman Szeptycki i Polacy // 2006. – Т. 21–22. – С. 62–66.
- Dylągowa H.* Na pograniczu dwóch obywatelstw – grekokatolickiego i łacińskiego // 1998. – Т. 6–7. – С. 90–98.
- Dylągowa H.* Stolica Apostolska wobec likwidacji Unii w Królestwie Polskim // 1997. – Т. 4–5. – С. 317–323.

- Dylągowa H.* Problematyka religijna i kościelna w Warszawskich Zeszytach Ukrainoznawczych // 2004. – T. 17–18. – S. 64–67.
- Gudziak B.* Niektóre perspektywy metodologiczne w odniesieniu do historii cierpienia i świadectwa w Ukraińskim Kościele Greckokatolickim // 2001. – T. 11–12. – S. 131–151.
- o. Harasym I.* Geneza i rola monastycyzmu bazylikańskiego w historii Cerkwi Greckokatolickiej od XVI do XX wieku // 1997. – T. 4–5. – S. 224–239.
- Hnatiuk A.* Metamorfozy polemistów unijnych // 1997. – T. 4–5. – S. 164–168.
- ks. Hryniewicz W.* Unia Brzeska w świetle eklezjologii Kościołów siostrzanych // 1997. – T. 4–5. – S. 302–316.
- Hunczak T.* Unia Brzeska 1596: polityka i religia // 1997. – T. 4–5. – S. 14–47.
- Isajewycz J.* Kościół greckokatolicki a niektóre aspekty rozwoju kultury ukraińskiej i białoruskiej w XVII–XVIII wieku // 1997. – T. 4–5. – S. 187–201.
- Jurkowski M.* Tematyka sakralna w Warszawskich Zeszytach Ukrainoznawczych // 2004. – T. 17–18. – S. 75–77.
- Kotbuk W.* Niszczenie dzieła Unii Brzeskiej – założenia i realizacja // 1997. – T. 4–5. – S. 324–337.
- Kozak S.* Artykuły do zjednoczenia z Kościołem Rzymskim // 1997. – T. 4–5. – S. 48–58.
- ks. Kumor B.* Episkopat łańciński wobec Unii Brzeskiej (1590–1637) // 1997. – T. 4–5. – S. 76–91.
- Łużny R.* Od metropolity Izydora do metropolity Piotra Mohyły: nurt prozachodni w myśli religijnej dawnej Rusi // 1997. – T. 4–5. – S. 59–65.
- Maciuk O., Hajowa O.* Unia Brzeska w dokumentach CPAH we Lwowie // 1997. – T. 4–5. – S. 351–356.
- Melnyk M.* Ekumeniczne tradycje ukraińskiego chrześcijaństwa XVI i XVII w. // 2001. – T. 11–12. – S. 181–191.
- Mironowicz A.* Unia uniwersalna według Teodozego Wasilewiczca // 1997. – T. 4–5. – S. 132–138.
- Moskalyk J. ks. dr* Wpływ Unii Brzeskiej na rozwój wschodniej katolicko-unickiej myśli teologicznej w XVII wieku // 1997. – T. 4–5. – S. 169–181.
- Nowicka-Jeżowa A.* Udział bazylianów w kształtowaniu kultury chrześcijańskiej na wschodnich Kresach Rzeczypospolitej // 1997. – T. 4–5. – S. 240–251.
- Papierzyńska-Turek M.* Religia i kościół w kształtowaniu się nowoczesnego narodu ukraińskiego na polsko-ukraińskim pograniczu // 1994. – T. 2. – S. 64–68.
- Papierzyńska-Turek M.* Ukraińska perspektywa oglądu Kościoła unickiego w historiografii // 2001. – T. 11–12. – S. 339–356.
- Potocki R.* Ukraińskie wspólnoty ewangelickie w II Rzeczypospolitej // 2001. – T. 11–12. – S. 357–375.
- Skyrka M. o.* Grekokatolicy o rzymskich katolikach. Kilka refleksji nad wspólnym sąsiedztwem // 1998. – T. 6–7. – S. 99–108.
- Stępień S.* Eparchii przemyskiej droga do unii ze Stolicą Apostolską // 1997. – T. 4–5. – S. 139–151.
- Torzecki R.* Myśl ekumeniczna metropolity Szeptyckiego a porozumienie Kościoła rzymskokatolickiego z Cerkwią prawosławną // 1997. – T. 4–5. – S. 295–301.
- Torzecki R.* Na drodze do jedności Kościoła greckokatolickiego i prawosławnego. Z dziejów współzycia grekokatolików z prawosławnymi w XX wieku // 1997. – T. 4–5. – S. 291–294.